

INSO
21319-1

1st.Edition

2017

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۲۱۳۱۹-۱

چاپ اول

۱۳۹۵

پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند برای استفاده
در بتن، ملات و روان‌ملات سیمان – قسمت ۱:
تعاریف، ویژگی‌ها و معیار انطباق

**Ground granulated blast furnace slag for
use in concrete, mortar and grout – Part 1:
Definitions, specifications and conformity
criteria**

ICS: 01.040.91; 91.100.15

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران- ایران

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: (۰۲۶) ۳۲۸۰۶۰۳۱-۸

دورنگار: (۰۲۶) ۳۲۸۰۸۱۱۴

ایمیل: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به‌منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، واسنجی وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«پودر سرباره دانهای کوره بلند برای استفاده در بتن، ملات و روان ملات سیمان- قسمت ۱: تعاریف، ویژگی‌ها و معیار انطباق»

سمت و / یا نمایندگی

عضو هیات علمی- دانشگاه لرستان

رئیس:

کولیوند، فرشاد

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ)

دبیر:

مدیر بخش نظارت - شرکت زمین حفاران کاسیت

منوچهریان، سید محمد امین

(دکتری مهندسی مکانیک سنگ)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

مسئول کنترل کیفیت سیمان شمال- انجمن صنفی
کارفرمایان سیمان

آشوری، کاظم

(کارشناسی مهندسی عمران)

کارشناس ارشد نظارت- معدن مس سونگون- مشاور
شرکت زمین حفاران کاسیت

اعظمی، محمدعلی

(کارشناسی ارشد مهندسی معدن)

مدیر کنترل کیفیت و آزمایشگاه- گروه صنایع
سیمان کرمان

امیرشکاری، سیامک

(کارشناسی ارشد مهندسی شیمی)

رئیس اداره امور آزمایشگاه‌ها- اداره کل استاندارد
استان لرستان

امیری دهنو، مجید

(کارشناسی شیمی محض)

عضو اصلی شورای اسلامی- شهرستان الشتر

امیری، امین

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

کارشناس جرا- شرکت فنی و مهندسی مهر

برخورداری، سامان

(کارشناسی مهندسی عمران)

کاشناس امور معدنی- سازمان صنعت، معدن و
تجارت استان لرستان

دارابی، شهرام

(کارشناسی ارشد زمین‌شناسی)

کارشناس مسئول- اداره کل حفاظت محیط زیست
استان لرستان

رستمی، اسماعیل

(کارشناسی ارشد محیط زیست)

سمت و/یا محل اشتغال:

عضو- سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

علی‌آبادی، مهدی

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

رئیس هیئت مدیره- انجمن صنفی تولیدکنندگان
بتن آماده و قطعات بتنی ایران

فروتن مهر، حسین

(کارشناسی مهندسی راه و ساختمان)

عضو هیات علمی- دانشگاه تهران

کارگر، علیرضا

(دکتری مهندسی مکانیک سنگ)

کارشناس دفتر فنی- شرکت مهندسین مشاور ساحل

کاظمی، میلاد

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ)

معاون عمرانی- شهرداری شهرستان خمین

مهبد، علی

(کارشناسی ارشد مهندسی عمرات- خاک و پی)

کارشناس ارشد معاونت فنی- گروه مهندسی سپاسد

مهریان، فرید

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ)

شهردار- شهرداری شهر فیروزآباد

مینایی، رضا

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

کارشناس آزمایشگاه- دانشگاه لرستان

ندری، غلامعلی

(کارشناسی ارشد شیمی معدنی)

عضو هیات علمی- دانشگاه لرستان

ویراستار:

کولیوند، فرشاد

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ح	پیش‌گفتار
ط	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۵	۴ ترکیبات
۶	۵ ویژگی‌ها
۶	۱-۵ کلیات
۶	۲-۵ ویژگی‌های شیمیایی
۶	۳-۵ ویژگی‌های فیزیکی
۶	۱-۳-۵ نرمی (ریزدانه‌ها)
۷	۲-۳-۵ الزامات پس از ترکیب با سیمان مورد آزمون
۸	۴-۵ سایر الزامات
۸	۱-۴-۵ الزامات دوام
۸	۲-۴-۵ انتشار مواد خطرناک و رادیواکتیو (پرتو افسانی)
۸	۵-۵ اطلاعاتی که در صورت نیاز باید فراهم شود
۹	۶ بسته‌بندی و برچسبزنی
۹	۷ نمونه‌برداری
۹	۸ ارزیابی انطباق
۹	۱-۸ الزامات عمومی
۱۱	۲-۸ معیار انطباق آماری
۱۱	۱-۲-۸ کلیات
۱۱	۲-۲-۸ ارزیابی با استفاده از متغیرها
۱۲	۳-۲-۸ بازرگی بر اساس کیفیت و ویژگی‌ها
۱۳	۳-۸ معیار انطباق یک نتیجه منفرد
۱۴	پیوست الف (الزامی) روش تعیین مقدار رطوبت پودر سریاره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن
۱۶	پیوست ب (آگاهی‌دهنده) بندهای این استاندارد برای پودر سریاره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن و کاربرد مدنظر
۱۸	پیوست پ (آگاهی‌دهنده) تغییرات اعمال شده در این استاندارد در مقایسه با استاندارد منبع

صفحه

عنوان

(BS EN 15167-1: 2006)

۱۹

کتابنامه

پیش‌گفتار

استاندارد «پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند برای استفاده در بتن، ملات و روان‌ملات سیمان- قسمت ۱: تعاریف، ویژگی‌ها و معیار انطباق» که پیش‌نوبس آن در کمیسیون‌های مربوط تهیه و تدوین شده است، در ششصد و نود و یکمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مهندسی ساختمان و مصالح و فرآورده‌های ساختمانی مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۵ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون‌های مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

BS EN 15167-1: 2006, Ground granulated blast furnace slag for use in concrete, mortar and grout- Definitions, specifications and conformity criteria

مقدمه

این استاندارد یک قسمت از مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۲۱۳۱۹ است.

– قسمت ۱: تعاریف، ویژگی‌ها و معیار انطباق

– قسمت ۲: ارزیابی انطباق

پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند برای استفاده در بتن، ملات و روان‌ملات سیمان-

قسمت ۱: تعاریف، ویژگی‌ها و معیار انطباق

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین الزامات مربوط به ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی و نیز فرآیند کنترل کیفیت پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن است که به عنوان افزودنی نوع II در تولید بتن، به خصوص بتن‌ریزی بر جا یا بتن سازه‌ای پیش‌ساخته مطابق با استاندارد ۱-206 EN استفاده می‌شود.

پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن مطابق با این استاندارد در ملات‌ها و روان‌ملات‌ها کاربرد دارد.

این استاندارد برای پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن حاوی هرگونه مواد افزودنی به غیر از مواد کمکی به منظور آسیاب کردن، کاربرد ندارد. همچنین برای تعیین شرایط مربوط به مصرف سرباره کوره بلند در تولید بتن، ملات یا روان‌ملات یعنی الزامات مربوط به ترکیب، اختلاط، بتن‌ریزی، عمل‌آوری و غیره نیز کاربرد ندارد. در ارتباط با این شرایط، باید به سایر استانداردهای مربوط مانند استاندارد ۱-206 EN مراجعه شود.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۲۱۳۱۹: سال ۱۳۹۵، پودر سربار دانه‌ای کوره بلند برای استفاده در بتن، ملات و روان‌ملات سیمان - قسمت ۲: ارزیابی انطباق

2-2 EN 196-1, Methods of testing cement- Part 1: Determination of strength

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۸۸۰۷: سال ۱۳۹۳، روش‌های آزمون سیمان - قسمت ۱: تعیین مقاومت، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۵ EN 196-1: تدوین شده است.

2-3 EN 196-2, Methods of testing cement- Part 2: Chemical analysis of cement

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۹۳، سال ۱۸۸۰۷-۲: روش های آزمون سیمان- قسمت ۲: تجزیه شیمیایی سیمان به روش تر، با استفاده از استاندارد ۲۰۱۳: EN 196-2 تدوین شده است.

2-4 EN 196-3, Methods of testing cement- Part 3: Determination of setting times and soundness

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۹۳، سال ۱۸۸۰۷-۳: روش های آزمون سیمان- قسمت ۳: تعیین زمان گیرش و تعیین سلامت (انبساط) به روش لوشاچلیه، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۸ A1: ۲۰۰۵ + EN 196-3: ۲۰۰۵ تدوین شده است.

2-5 EN 196-6, Methods of testing cement- Part 6: Determination of fineness

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۹۳، سال ۱۸۸۰۷-۶: روش های آزمون سیمان- قسمت ۶: تعیین نرمی، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۷ EN 196-6 تدوین شده است.

2-6 EN 196-7, Methods of testing cement- Part 7: Methods of taking and preparing samples of cement

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۹۳، سال ۱۸۸۰۷-۷: روش های آزمون سیمان- قسمت ۷: روش های نمونه برداری و آماده سازی نمونه های سیمان، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۷ EN 196-7: ۲۰۰۷ تدوین شده است.

2-7 EN 197-1, Cement- Part 1: Composition, specifications and conformity criteria for common cements

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۷۵۱۸-۱: سال ۱۳۹۳، سیمان- قسمت ۱: ویژگی ها، با استفاده از استاندارد ۲۰۱۱ EN 197-1: ۲۰۱۱ تدوین شده است.

2-8 EN 15167-2: 2006, Ground granulated blast furnace slag for use in concrete, mortar and grout- Part 2: Conformity evaluation

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۲۱۳۱۹-۲: سال ۱۳۹۵، پودر سرباره دانه ای کوره بلند برای استفاده در بتن، ملات و روان ملات سیمان- قسمت ۲: ارزیابی انطباق، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۶ BS EN 15167-2: ۲۰۰۶ تدوین شده است.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می رود:

۱-۳

شاخص فعالیت

activity index

نسبت مقاومت فشاری مکعب های ملات ساخته شده از٪ ۵۰ جرم سیمان مورد آزمون و٪ ۵۰ جرم پودر سرباره دانه ای کوره بلند ذوب آهن، به مقاومت فشاری مکعب های ملات ساخته شده با٪ ۱۰۰ سیمان مورد آزمون است که در سن یکسان آزمون شده اند (بر حسب درصد).

۲-۳

احتمال مجاز پذیرش

CR

allowable probability of acceptance

برای یک طرح نمونه برداری معین، احتمال مجاز پذیرش پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن مقدار ویژه خارج از یک مقدار ویژه تعیین شده است.

۳-۳

کنترل خودکار

autocontrol

کنترل کیفیت آماری پیوسته پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن بر اساس آزمون نمونه‌هایی است که توسط تولیدکننده یا عوامل وی در نقطه خروج سرباره دانه‌ای کوره بلند از کارخانه، برداشت می‌شوند.

۴-۳

مقدار ویژه

characteristic value

مقدار الزام شده یک ویژگی است که خارج از کران یک مقدار درصدی معین، صدک P_k ، تمام مقادیر جامعه آماری قرار دارد.

۵-۳

دوره کنترل

control period

دوره زمانی تولید یا توزیع است که برای ارزیابی نتایج آزمون کنترل خودکار تعیین شده است.

۶-۳

سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن

granulated blastfurnace slag

مواد تایید شده حاصل از سرد کردن سریع سرباره مذاب کوره بلند با ترکیب مناسب است که از ذوب سنگ آهن در کوره بلند ذوب آهن به دست آمده است و حداقل دوسوم جرم آن از سرباره شیشه‌ای تشکیل یافته و در صورت فعال شدن صحیح، دارای ویژگی‌های هیدرولیکی است.

یادآوری - سرد کردن سریع شامل سرد کردن با فرو بردن درون آب (دانه‌ای کردن) و سرد کردن با استفاده از حرارت آب و هوا (به شکل ساقمه در آوردن) است.

۷-۳

پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن
ground granulated blastfurnace slag

پودر ریز حاصل از آسیاب کردن سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن است.

۸-۳

طرح نمونه‌برداری
sampling plan

طرح خاصی که بیانگر ابعاد (آماری) نمونه مورد استفاده، صدک P_k (که مقدار ویژه بر اساس آن است) و احتمال مجاز پذیرش (CR) است.

۹-۳

مقدار حدی یک نتیجه منفرد
single result limit value

مقدار یک ویژگی مکانیکی، فیزیکی یا شیمیایی (به ازای هر نتیجه آزمون منفرد) است که از حد بالا بیشتر نشود و باید دارای یک حد پایین به عنوان حداقل مقدار باشد.

۱۰-۳

مقدار ویژه تعیین شده
specified characteristic value

مقدار ویژه یک ویژگی شیمیایی یا فیزیکی است که نباید از حد بالا فراتر برود و باید دارای یک حد پایین به عنوان حداقل مقدار باشد.

۱۱-۳

نمونه نقطه‌ای
spot sample

نمونه‌ای که در زمان یکسان و از یک محل یکسان برای آزمون‌های مدنظر برداشت می‌شود. برای به دست آوردن این نمونه می‌توان یک چند بازه بلا فاصله متوالی را با یکدیگر ترکیب کرد (به استاندارد EN 196-7 مراجعه شود).

۱۲-۳

سیمان مورد آزمون

test sample

نوع سیمان پرتلند انتخاب شده برای استفاده در اجرای آزمون‌های الزام شده به منظور ارزیابی انطباق آن‌ها با الزامات زیربندهای ۳-۵ و ۲-۳-۵ است.

۱۳-۳

افزودنی نوع II

type II addition

مواد هیدرولیکی غیرآلی (معدنی)، پوزولانی یا نهفته ریز است که برای بهبود خواص معین یا دستیابی به خواص و ویژگی‌های خاص، به بتن افزوده می‌شود (به استاندارد ۱-EN 206 مراجعه شود).

۴ ترکیبات

ترکیبات اصلی باید سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن مطابق زیربند ۳-۶ باشد. در ترکیب شیمیایی آن، باید حداقل دوسوم جرم مجموع، اکسید کلسیم (CaO)^۱، اکسید منیزیم (MgO)^۲ و دی‌اکسید سیلیس (SiO₂)^۳ وجود داشته باشد. مابقی جرم آن باید متشکل از اکسید آلومینیوم (Al₂O₃)^۴ همراه با مقادیر اندکی از سایر ترکیبات باشد. نسبت جرمی (CaO+MgO)/(SiO₂) باید فراتر از ۱/۰ باشد.

در این استاندارد، پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن باید حاوی مواد افزودنی به‌غیر از مواد کمکی جهت آسیاب کردن برای کمک در فرآیند ساخت باشد. مقدار کل مواد کمکی برای آسیاب کردن نباید بیش از ۱٪ و مقدار موارد آلی موجود در هر ماده کمکی برای آسیاب کردن نباید بیش از ۰٪ (هر دو، جرم پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند) باشد. مواد کمکی نباید باعث ایجاد خوردگی پیشرونده یا تضعیف ویژگی‌های پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند یا بتن، ملات یا روان‌ملات ساخته شده از آن شود.

1 - Calcium oxide

2 - Magnesium oxide (MgO)

3 - Silicon dioxide (SiO₂)

4 - Aluminium oxide (Al₂O₃)

۵ ویژگی‌ها

۱-۵ کلیات

ویژگی‌های شیمیایی یا فیزیکی در زیربندهای ۲-۵ و ۳-۵ به عنوان مقادیر مشخصه تعیین شده‌اند. برای ارزیابی انطباق با مقدار ویژه می‌توان از روش کنترل کیفیت آماری مطابق با بند ۸ استفاده کرد. روش‌های آزمون توصیه شده در این استاندارد روش‌های مرجع هستند. در کنترل تولید کارخانه‌ای (به استاندارد EN 15167 مراجعه شود)، می‌توان از روش‌های دیگر نیز استفاده کرد، مشروط بر این که نتایج این روش‌ها با نتایج حاصل از روش مرجع، یکسان باشد.

در صورت وجود هرگونه بحث، تنها باید از روش مرجع استفاده شود.

۲-۵ ویژگی‌های شیمیایی

ویژگی‌های شیمیایی پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند باید مطابق الزامات جدول ۱ باشد.

جدول ۱- ویژگی‌های شیمیایی ارائه شده به عنوان مقادیر مشخصه شیمیایی

الزامات ^a	مرجع آزمون	مشخصه
≤ ۱۸ %	استاندارد EN 196-2	اکسید منیزیم
≤ ۲۰ %	استاندارد EN 196-2	سولفید
≤ ۲۵ %	استاندارد EN 196-2	سولفات
≤ ۳۰ %	استاندارد EN 196-2	کاهش احتراق، اصلاح شده برای اکسیداسیون سولفید
≤ ۰,۱۰ %	استاندارد EN 196-2	کلرید ^b
≤ ۱۰ %	پیوست الف	مقدار رطوبت

^a الزامات براساس جرم پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن داده شده‌اند.

^b پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند می‌تواند دارای بیش از ۰,۱۰ % کلرید باشد ولی در این صورت، بیشینه مقدار کلرید، به صورت مقداری که نباید از آن تخطی شود، باید بر روی بسته‌های پودر درج شود (به بند ۶ مراجعه شود).

۳-۵ ویژگی‌های فیزیکی

۱-۳-۵ نرمی (ریزدانه‌ها)

سطح ویژه تعیین شده بر اساس روش نفوذپذیری هوای مطابق با استاندارد EN 196-6 است و نباید کمتر از $275 \text{ m}^2/\text{kg}$ باشد.

۲-۳-۵ الزامات پس از ترکیب با سیمان مورد آزمون

۱-۲-۳-۵ سیمان آزمون

سیمان آزمون باید مطابق با استاندارد ۱-۱۹۷ EN باشد و باید توسط تولیدکننده پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن و تحت شرایط زیر انتخاب شود:

- باید از نوع I CEM دارای دسته مقاومتی ۴۲/۵ یا بیشتر باشد.
- نرمی بلین^۱ حداقل $300 \text{ m}^2/\text{kg}$ باشد.
- تریکلسیم آلومینات باید بین ۶٪ و ۱۲٪ باشد.
- مقدار قلیا (Na_2O معادل) باید بین ۰/۵٪ و ۱/۲٪ باشد.

۲-۲-۳-۵ زمان گیرش اولیه

زمان گیرش اولیه ترکیب متشكل از ۵۰٪ جرم پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن و ۵۰٪ جرم سیمان آزمون که مطابق با استاندارد ۳-۱۹۶ EN تعیین شود، نباید بیش از دو برابر زمان گیرش اولیه خود سیمان آزمون باشد.

۳-۲-۳-۵ شاخص فعالیت

شاخص فعالیت به صورت نسبت مقاومت فشاری ترکیب متشكل از ۵۰٪ جرم پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند و ۵۰٪ جرم سیمان آزمون، به مقاومت فشاری خود سیمان آزمون (بر حسب درصد) بیان می‌شود. تعیین مقاومت فشاری باید مطابق با استاندارد ۱-۱۹۶ EN انجام شود و نسبت آب:ترکیب و نسبت آب:سیمان (هردو) باید ۵۰٪ باشد.

شاخص فعالیت ۷ روزه و ۲۸ روزه، به ترتیب نباید کمتر از ۴۵٪ و ۷۰٪ باشد.

یادآوری - شاخص فعالیت اطلاعات مستقیمی از سهم مقاومتی پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند در بتن ارائه نمی‌دهد و استفاده از پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند به نسبت اختلاط به کار رفته در آزمون شاخص فعالیت محدود نمی‌شود.

1- Blaine fineness

نرمی مصالح پودری، مانند سیمان که با استفاده از دستگاه بلین تعیین می‌شود، معمولاً بر حسب مساحت سطح بر جرم بیان می‌شود.

۴-۵ سایر الزامات

۱-۴-۵ الزامات دوام

ترکیب و عملکرد پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن باید به‌گونه‌ای باشد که در صورت استفاده از آن، بتن با دوام حاصل شود. پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن مطابق با این استاندارد باید الزامات دوام را برآورده کند، البته مشروط بر آن که سایر الزامات دوام بتن در استانداردهای مربوط و/یا آئین نامه‌های معتبر در محل استفاده، برآورده شوند.

۲-۴-۵ انتشار مواد خطرناک و رادیواکتیو

یادآوری - در غیاب الزامات ویژه، برای مواد مضر و خطرناک برای سلامت، بهداشت و محیط زیست در این استاندارد، به مقررات ملی در این زمینه مراجعه شود.

۵-۵ اطلاعاتی که در صورت نیاز باید فراهم شود

در صورت نیاز، باید اطلاعات زیر درباره ویژگی‌ها و مشخصات، به استفاده‌کننده اعلام شود:

الف - شاخص فعالیت ۷ روزه و ۲۸ روزه ترکیب متشكل از٪ ۵۰ جرم پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند و٪ ۵۰ جرم سیمان آزمون، که مطابق با زیربند ۳-۲-۵ تعیین شده است؛

ب - زمان گیرش اولیه ترکیب متشكل از٪ ۵۰ جرم پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند و٪ ۵۰ جرم سیمان آزمون؛

پ - زمان گیرش اولیه و مقاومت ۷ روزه و ۲۸ روزه سیمان آزمون؛

ت - ترکیب اکسید شیمیایی پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند، شامل مقدار اکسید کلسیم (CaO)، دی‌اکسید سیلیسیوم (SiO₂)، اکسید آلومینیوم (Al₂O₃)، اکسید منیزیم (MgO)، دی‌اکسید تیتانیوم (TiO₂) و اکسید منگنز (Mn₂O₃)؛

ث - مقدار کل قلیاها که مطابق با استاندارد 196-2 EN یا سایر روش‌های مورد توافق تولیدکننده و استفاده‌کننده تعیین شود و بهصورت اکسید سدیم معادل بیان شود؛

ج - مقدار نرمی تعیین شده بر اساس روش نفوذپذیری هوا مطابق با استاندارد 196-6 EN؛

چ - چگالی نسبی تعیین شده مطابق با استاندارد 196-6 EN؛

ح - مقدار شیشه و روش به کار رفته برای تعیین آن؛

خ - روش(های) سرد کردن سریع به کار برده شده برای تولید سرباره دانه‌ای کوره بلند مورد استفاده در تولید پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن (به یادآوری زیربند ۳-۶ مراجعه شود).

ساختار و مبنای اعلام و ارائه اطلاعات مربوط به ویژگی‌ها، باید مورد توافق تولیدکننده و استفاده‌کننده باشد.

۶ بسته‌بندی و برچسبزنی

تحویل پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن در بسته‌بندی‌های مناسب یا به صورت فله‌ای به وسیله سامانه‌های حمل و نقل مناسب انجام می‌شود. اطلاعات زیر باید بر روی بسته‌بندی‌ها و در صورت تحویل فله‌ای در اسناد مربوط درج شوند:

- ارجاع به این استاندارد ملی ایران؛
- توضیحات مربوط به محصول یعنی «پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن»؛
- نام یا نشان مشخصه کارخانه تولیدکننده پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن؛
- در صورت نیاز (با توجه به موقعیت)، ویژگی‌های بیشتر جهت تمایز بین پودرهای مختلف سرباره دانه‌ای کوره بلند دارای مجوز، که در یک کارخانه مشابه تولید شده‌اند؛
- اگر مقدار کلرید از ۰٪ حداکثر مقدار کلرید (به عنوان مقداری که نباید از آن فراتر رود) بیشتر باشد.

۷ نمونه‌برداری

نمونه‌های نقطه‌ای که در طی مدت تولید در فواصل زمانی مساوی برداشت می‌شوند باید در نقطه ریختن درون بسته‌ها یا در محل تحویل به سامانه حمل فله‌ای یا مستقیماً از بسته‌بندی‌ها یا سامانه‌های حمل فله‌ای و با استفاده از ابزار و مطابق با اصول استاندارد ۱۹۶-۷ EN 196-7 برداشت شوند.

به منظور انجام کلیه آنالیزها و آزمون‌های الزام شده برای نشان دادن انطباق یا عدم انطباق با الزامات بند ۵، یک نمونه آزمایشگاهی معروف از پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن با حداقل مقدار یک کیلوگرم مورد نیاز است. برای دستیابی به این نمونه باید یک نمونه نقطه‌ای با وزن حداقل پنج کیلوگرم تقسیم شده و برای مثال به چهار قسمت مساوی تقسیم شود.

۸ ارزیابی انطباق

۸-۱ الزامات عمومی

انطباق پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن با الزامات این استاندارد و با مقادیر بیان شده باید با مورد زیر مورد ارزیابی قرار داده شود:

- آزمون نوعی اولیه؛

- کنترل تولید کارخانه‌ای توسط تولیدکننده، شامل ارزیابی محصول؛

انطباق پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن با این استاندارد، باید به طور پیوسته و بر اساس آزمون‌های انجام شده بر روی نمونه‌های نقطه‌ای ارزیابی شود. ویژگی‌ها، روش‌های آزمون و جدول‌های تعداد آزمون برای آزمون کنترل خودکار توسط تولیدکننده، در جدول ۲ مشخص شده است.

علاوه بر اقدامات (شرايط) اين بند، آزمون اوليه نوعی و کنترل تولید کارخانه‌ای باید مطابق با بندھای مربوط استاندارد ۲-۱ EN 15167-2 انجام شود.

يادآوري - استاندارد ۲-۱ EN 15167-2 مربوط به بازرسی پذيرش در هنگام تحويل نيست.

جدول ۲ - ویژگی‌ها، روش‌های آزمون و حداقل تکرار آزمون بهمنظور آزمون کنترل خودکار توسط تولیدکننده یا عوامل وي و فرآيند ارزیابی آماری

آزمون کنترل کننده ^c				روش آزمون ^a	ویژگی		
حداقل تناوب آزمون		روال عادي توليد	دوره اوليه برای ggbs جديدي متغيرها				
فرآيند ارزیابی آماری	بررسی به وسیله						
×		۱ مرتبه در هفته	۱ مرتبه در ماه	استاندارد ۱۹۶-۲	اكسيد منيزيم		
×		۱ مرتبه در هفته	۱ مرتبه در ماه	استاندارد ۱۹۶-۲	سولفيت		
×		۱ مرتبه در هفته	۱ مرتبه در ماه	استاندارد ۱۹۶-۲	سولفات		
×		۱ مرتبه در هفته	۲ مرتبه در ماه ^e	استاندارد ۱۹۶-۲	افت اشتعال		
×		۱ مرتبه در هفته	۲ مرتبه در ماه ^e	استاندارد ۱۹۶-۲	كلريد		
×		۱ مرتبه در هفته	۱ مرتبه در ماه	پيوست الف	رطوبت		
×		۴ مرتبه در هفته	۲ مرتبه در هفته	استاندارد ۱۹۶-۶	نرمي(مقدار ريزى)		
×		۱ مرتبه در هفته	۱ مرتبه در هفته ^e	استاندارد ۱۹۶-۳	زمان گيرش اوليه		
	×	۱ مرتبه در هفته ^f	۲ مرتبه در هفته ^f	استاندارد ۱۹۶-۱	شاخص فعاليت		

^a اگر در مجموعه استانداردهای ۱۹۶ مجاز باشد، می‌توان برای کنترل تولید کارخانه‌ای از روش‌های دیگری غیر از موارد مشخص شده استفاده کرد مشروط بر اينكه نتایج حاصله با نتایج حاصل از روش مرجع، يكسان باشد. می‌توان از سيمان سازگار با زيربنده ۱-۳-۲-۵ که مقدار قليا آن بيش از ۱/۲ باشد، نيز در کنترل تولید کارخانه‌اي استفاده کرد، مشروط بر اينكه نتایج شاخص فعاليت و زمان گيرش حاصل از آن، با نتایج حاصل از واسنجي مكتوب و مستند شده از آزمون با سيمان كاملاً مطابق با زيربنده ۱-۳-۵-۴، اصلاح گردد.

روش‌های به کار رفته جهت برداشت و آماده‌سازی نمونه‌ها باید مطابق با استاندارد ۱۹۶-۷ EN باشد.

برای ارزیابی انطباق حداقل باید از ۱۰ نمونه استفاده شود و باید در يك دوره حداچير ۱۲ ماه و حداقل يك ماه انجام شود.

اگر داده‌ها از توزيع نرمال پيروی نکنند، در اين صورت برای روش ارزیابی، مورد به مورد تصميم گيري خواهد شد.

اگر هيج يك از نتایج آزمون در طی مدت ۱۲ ماه، از ۵۰٪ مقادير مشخصه فراتر نرود (يا برای زمان گيرش اوليه، از ۱/۵ برابر زمان گيرش سيمان آزمون بيشتر نشود)، تكرار آزمون به يك مورد در هر ماه كاهش مي‌يابد.

از تعين مقاومت فشاري سيمان آزمون باید برای هر مرتبه محاسبه شاخص فعاليت استفاده شود و يا به عنوان جايگزين، ميانگين مقاومت سيمان آزمون، در محاسبه شاخص فعاليت استفاده شود. در صورت استفاده از گزينه مقاومت متوسط، مقاومت فشاري سيمان آزمون باید حداقل دو مرتبه در ماه اندازه‌گيري شود و مقدار ميانگين آن استفاده شده برای محاسبه شاخص فعاليت، باید ميانگين چهار سنجش آخر محموله سيمان باشد.

۲-۸ معیار انطباق آماری

۱-۲-۸ کلیات

انطباق باید بر اساس اصطلاحات یک معیار آماری و بر اساس موارد زیر، فرمول‌بندی شود:

الف- مقادیر مشخصه الزام شده برای ویژگی‌های شیمیایی و فیزیکی که در زیربندهای ۲-۵ و ۳-۵ مشخص شده‌اند؛

ب- صدک P_k برای % ۱۰، که مقادیر مشخصه الزام شده بر مبنای آن هستند؛

پ- احتمال مجاز پذیرش (CR) (ریسک مصرف کننده) برابر با پنج درصد.

انطباق با الزامات این استاندارد باید با استفاده از متغیرها یا ویژگی‌ها، مطابق با زیربندهای ۲-۲-۸ و ۳-۲-۸ و همان گونه که در جدول ۲ مشخص شده است، اعتبارسنجی و ارزیابی شود. مدت زمان کنترل برای موقعیت روزمره باید ۱۲ ماه باشد.

۲-۲-۸ ارزیابی با استفاده از متغیرها

برای این ارزیابی فرض می‌شود نتایج آزمون از توزیع نرمال تبعیت می‌کنند.

چنان‌چه معادله‌های (۱) و (۲) (هر کدام مرتبط است) برآورده شوند، انطباق ارزیابی و اعتبارسنجی شده است:

$$X - k_A \cdot S \geq L \quad (1)$$

$$X - k_A \cdot S \leq U \quad (2)$$

که در آن:

X میانگین حسابی کل نتایج آزمون کنترل خودکار در طی مدت کنترل؛

S انحراف معیار از کل نتایج آزمون کنترل خودکار در طی مدت کنترل؛

K_A ثابت قابلیت پذیرش؛

L حد پایین مشخص شده، مربوط به بند ۵؛

U حد بالا مشخص شده، مربوط به بند ۵.

ثابت قابلیت پذیرش (k_A) به صدک P_k ، که مقادیر مشخصه بر مبنای آن است، احتمال مجاز پذیرش (CR) و تعداد نتایج آزمون، بستگی دارد. مقادیر k_A در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳ - ثابت قابلیت پذیرش k_A (%) در %

k_A	تعداد نتایج آزمون n
۱,۹۱	۲۱ تا ۲۰
۱,۸۹	۲۳ تا ۲۲
۱,۸۵	۲۵ تا ۲۴
۱,۸۲	۲۷ تا ۲۶
۱,۸۰	۲۹ تا ۲۸
۱,۷۸	۳۴ تا ۳۰
۱,۷۳	۳۹ تا ۳۵
۱,۷۰	۴۴ تا ۴۰
۱,۶۷	۴۹ تا ۴۵
۱,۶۵	۵۹ تا ۵۰
۱,۶۱	۶۹ تا ۶۰
۱,۵۸	۷۹ تا ۷۰
۱,۵۶	۸۹ تا ۸۰
۱,۵۴	۹۹ تا ۹۰
۱,۵۳	۱۴۹ تا ۱۰۰
۱,۴۸	۱۹۹ تا ۱۵۰
۱,۴۵	۲۹۹ تا ۲۰۰
۱,۴۲	۳۹۹ تا ۳۰۰
۱,۴۰	بیشتر از ۴۰۰

۳-۲-۸ بازرسی بر اساس کیفیت و ویژگی‌ها

عدد C_D متناظر با نتایج آزمون که کمتر (اگر مقدار ویژه یک حد بالا باشد) یا بیشتر (اگر مقدار ویژه یک حد پایین باشد) از مقدار ویژه باشد، باید محاسبه شود و با یک عدد C_A قابل قبول که با استفاده از تعداد n نتیجه آزمون کنترل خودکار و صدک P_k (مشخص شده در جدول ۴) محاسبه شده است، مقایسه شود.

اگر معادله (۳) برآورده شود، انطباق برآورده شده است:

$$C_D \leq C_A \quad (3)$$

مقدار C_A به صدک P_k ، که مقدار ویژه بر مبنای آن است، احتمال مجاز پذیرش (CR) و تعداد نتایج آزمون (n) بستگی دارد. مقادیر C_A در جدول ۴ ارائه شده‌اند:

جدول ۴- مقادیر C_A در %. ($P_k = 10\%$)

C_A	تعداد نتایج آزمون n^a
.	۳۹ تا ۲۰
۱	۵۴ تا ۴۰
۲	۶۹ تا ۵۵
۳	۸۴ تا ۷۰
۴	۹۹ تا ۸۵
۵	۱۰۹ تا ۱۰۰
۰.۷۵ (n - ۳۰)	بیشتر از ۱۱۰

^a اگر تعداد نتایج آزمون (به ازای %. $P_k = 10\%$) کمتر از ۲۰ باشد، معیار انطباق با مبنای آماری امکان‌پذیر نیست. در غیر این صورت، برای مواردی که $n < 20$ باشد، باید از معیار $C_A = 0$ استفاده شود.

۳-۸ معیار انطباق یک نتیجه منفرد

علاوه بر معیار انطباق آماری، انطباق نتایج آزمون با الزامات این استاندارد، مستلزم اعتبارسنجی هر یک از نتایج آزمون برای بررسی قرار گرفتن هر یک از نتایج آزمون منفرد در دامنه مقادیر حدی مشخص شده در جدول ۵ است.

جدول ۵- مقادیر حدی برای نتایج منفرد

مقادیر حدی نتیجه منفرد	ویژگی
۱۹٪.	اکسید منیزیم
۲.۵٪.	سولفید
۳.۰٪.	سولفات
۳.۵٪.	افت اشتعال
۰.۱۰٪.	کلرید ^a
۱.۵٪.	رطوبت
۲۵	نرمی (میزان ریز دانه بودن)
۲/۲۵ برابر با مقادیر متناظر برای سیمان آزمون	زمان گیرش اولیه
۴۰٪.	شاخص فعالیت در ۷ روز
۶۵٪.	شاخص فعالیت در ۲۸ روز

^a مقدار کلرید پودر سرباره دانه‌ای که بله می‌تواند بالاتر از ۰.۱۰٪ باشد. ولی در این مورد باید مقدار بیشینه کلرید اظهار شود.

پیوست الف

(الزامی)

روش تعیین مقدار رطوبت پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن

الف-۱ اصول آزمون

مقدار رطوبت با خشک کردن یک نمونه در گرمخانه تا دست‌یابی به یک جرم ثابت تعیین می‌شود.

الف-۲ وسایل

الف-۲-۱ ترازو، دارای قابلیت توزین با درستی 0.0001 g .

الف-۲-۲ ظرف با گودی کم، دارای ظرفیت حدود 20 g .

الف-۲-۳ گرمخانه الکتریکی^۱، دارای تهویه طبیعی کنترل شده در دمای $110 \pm 5^\circ\text{C}$.

الف-۲-۴ خشکانه^۲، حاوی پرکلرید منیزیم خشک شده.

الف-۳ روش اجرای آزمون

مقدار $g (1 \pm 1)$ (با تقریب $g 0.001$) از پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن را درون ظرف با عمق کم که قبلاً خشک و توزین شده است، توزین کنید. ظرف را به مدت یک ساعت درون گرمخانه الکتریکی قرار دهید. ظرف و محتوای آن را خارج کرده و اجازه دهید در درون خشکانه و تا رسیدن به دمای اتاق سرد شود و سپس آن را توزین کنید. فرآیند گرم و سرد کردن را تا رسیدن به یک جرم ثابت تکرار کنید، یعنی تا زمانی که اختلاف دو توزین متوالی کمتر از 0.005 g باشد.

الف-۴ محاسبات

مقدار رطوبت (C) نمونه را بر حسب درصد و با استفاده از معادله (الف-۱) محاسبه کنید:

$$C = 100 \times (M_1 - M_2) / M_2 \quad (\text{الف-۱})$$

که در آن:

M_1 جرم نمونه اولیه، بر حسب g ؛

1- Electric oven
2 - Desiccator

M_2 جرم نمونه خشک شده، بر حسب g.

الف-۵ گزارش آزمون

مقدار رطوبت را برحسب درصد و با درستی ۰/۱٪ گزارش کنید.

پیوست ب

(آگاهی دهنده)

بندهای این استاندارد برای پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن و کاربرد مدنظر

ب-۱ خصوصیات مربوط

در این پیوست شرایط پودر دانه‌ای کوره بلند برای استفاده در تولید بتن، ملات و روان‌ملات و بندهای مربوط در این استاندارد در جدول ب-۱ ارائه شده است.

جدول ب-۱- بندهای این استاندارد برای پودر دانه‌ای کوره بلند و کاربرد مدنظر

فرآورده: پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن (نوع II) تحت پوشش دامنه کاربرد این استاندارد			
کاربرد مدنظر: آماده‌سازی بتن، ملات و روان‌ملات			
خلاصه ضروری	زیربندهای الزامات در این استاندارد	سطح و/یا رده	ملاحظات
استحکام فشاری (شاخص فعال)	۳-۲-۳-۵	ندارد	الزامات بیان شده براساس حد پایین ۷ روزه و ۲۸ روزه سیمان آزمون (برحسب٪) پذیرش/رد
زمان گیرش اولیه	۲-۲-۳-۵	ندارد	الزامات بیان شده براساس حد بالا برای اختلاف از زمان گیرش سیمان بدون پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند (بهصورت نسبت) پذیرش/رد
نرمی	۱-۳-۵	ندارد	الزامات بیان شده براساس حد پایین (برحسب kg/m ²) پذیرش/رد
ترکیب - اکسید منیزیم	۲-۵	ندارد	الزامات بیان شده براساس حد بالای اکسید (برحسب٪) پذیرش/رد
ترکیب - سولفید	۲-۵	ندارد	الزامات بیان شده براساس حد بالای جزء (برحسب٪) پذیرش/رد
ترکیب - سولفات	۲-۵	ندارد	الزامات بیان شده براساس حد بالای اکسید (برحسب٪) پذیرش/رد
ترکیب افت احتراق		ندارد	الزامات بیان شده براساس حد بالا (برحسب٪ جرمی) پذیرش/رد
ترکیب - کلرید		ندارد	الزامات بیان شده براساس حد بالای جزء (برحسب٪ جرمی) پذیرش/رد
ترکیب - رطوبت		ندارد	الزامات بیان شده براساس حد بالا (برحسب٪ جرمی) پذیرش/رد

جدول ب-۱- بندهای این استاندارد برای پودر دانه‌ای کوره بلند و کاربرد مد نظر (ادامه)

فرآورده: پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن (نوع II) تحت پوشش دامنه کاربرد این استاندارد			
کاربرد مد نظر: آماده‌سازی بتن، ملات و روان‌ملات			
خلاصه از خواص	متوجه	متوجه	متوجه
EN 15167-1 برای تهیه بتن با دوام مورد تقاضا است، هنگامی که سایر الزامات برای دوام بتن در استانداردها/ مقررات مربوطه در محل کاربرد آن به طور کامل برآورده شوند.	ندارد		دوام
هیچ الزامی در این استاندارد تعیین نشده است.	ندارد		انتشار مواد خطرناک و مواد رادیواکتیو

ب-۲ گواهی انطباق

گواهی انطباق پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن در جدول ب-۱، باید بر اساس ارزیابی فرآیند انطباق جدول ب-۲ و نتایج کاربرد بندهای این استاندارد در آن باشد.

جدول ب-۲- تعیین ارزیابی انطباق برای پودر سرباره دانه‌ای کوره بلند ذوب آهن

بندهای ارزیابی انطباق برای اعمال	متن وظیفه	وظایف
بند ۸ این استاندارد، زیربند 4.1 استاندارد EN 15167-2:2006	پارامترهای مربوط به تمام خصوصیات جدول ب-۱ مربوط برای کاربرد مدنظر	کنترل تولید کارخانه وظایف تحت مسئولیت تولید کننده
بند ۸ این استاندارد، زیربند 4.3 استاندارد EN 15167-2:2006	تمام خصوصیات جدول ب-۱ مربوط برای کاربرد مدنظر	آزمون‌های تکمیلی نمونه‌ها در کارخانه
بند ۸ این استاندارد، زیربند 4.5 استاندارد EN 15167-2:2006	تمام خصوصیات جدول ب-۱ به استثنای بند انتشار موراد خطرناک و رادیواکتیو	آزمون نوعی اولیه
بند ۸ این استاندارد، زیربند 5.5 استاندارد EN 15167-2:2006	پارامترهای مرتبط با تمام خصوصیات مربوط جدول ب-۱	بازرسی اولیه کنترل تولید کارخانه وظایف تحت مسئولیت نهاد گواهی تولید
بند ۸ این استاندارد، زیربند 5.6 استاندارد EN 15167-2:2006	پارامترهای مرتبط با تمام خصوصیات مربوط جدول ب-۱	نظارت پیوسته، ارزیابی و تایید کنترل تولید کارخانه
بند ۸ این استاندارد، زیربند 5.2 و 5.3 استاندارد EN 15167-2:2006	تمام خصوصیات جدول ب-۱ به استثنای بند انتشار موراد خطرناک و رادیواکتیو	آزمون ممیزی نمونه‌ها در کارخانه

پیوست پ

(آگاهی دهنده)

تغییرات اعمال شده در این استاندارد در مقایسه با استاندارد منبع (BS EN 15167-1: 2006)

تغییرات اعمال شده در این استاندارد در مقایسه با استاندارد منبع به شرح زیر است:

- بند ZA.1 پیوست ZA که مربوط به قوانین اتحادیه اروپا است، حذف شده است.
- در بند ZA.2 پیوست ZA، موارد مربوط به قوانین اتحادیه اروپا حذف شده است.
- زیربند ZA.2.2 پیوست ZA که مربوط به قوانین اظهار انطباق اتحادیه اروپا است، حذف شده است.
- زیربند ZA.3 پیوست ZA که مربوط به نشانه‌گذاری و برچسبزنی CE Marking است، حذف شده است.

کتابنامه

- [1] EN 206-1, Concrete- Part 1: Specification, performance, production and conformity